

ՅՈՎԱՆԻ ՃԻՍԳՈԶԱ

ԽՆՉՊԵՍ ՏԵՐԵՒՆԵՐԸ

ԿԱՏԱԿԵՐԱԿԱՐԻՒԹԻՒՆ ԶՈՐՄ ՀԱԽԴՅՈՎԸ

(Տար. Յաւել. 15 Յուլ. տիս էջ 6)

ՀԱՆԴԻՍ ԵՐՐՈՐԴ

Նայն երկրորդին առարտանը :

ՏԵՍԻԼ ԱՌԱՋԻՆ

ՅՈՒՆԻԱ ։ յետոյ նէննէլէ

ՅՈՒՆԻԱ Նէննէլէի դրան վրայ ։
Նէննէլէ :

ԶԱՅՆ Նէննէլէի

Մայր :

ՅՈՒՆԻԱ

Սառղիկին բանալին ինծի տուր :

Նէննէլէ կը մտնայ :

ԱՐ ստորպիկին :

ՅՈՒՆԻԱ կը ցուցնէ պատին կոթընածը :

Այն :

Նէննէլէ

Ի՞նչ ընելու համար :

ՅՈՒՆԻԱ

Ինծի տուր :

Նէննէլէ

Ներէ : Ի՞նչ ընելու :

ՅՈՒՆԻԱ

Սատկ առնելու համար :

Նէննէլէ

Վճարելու հաշիւ մը կայ : Հոս եմ :

ՅՈՒՆԻԱ

Հաշիւ շիայ : Ինծի համար : Գեղին ըրածին
համար պիտի տառ :

Նէննէլէ

Ոչ անսարակրու : Ինչ որ կ'ուզես կրնաս
հօրմէս ինդրել և իմ գիտնալիք բանս չէ :
Սակայն անձնիք առնը համար են, ինծի յանձն՝
նուած են և տանը համար կը մնան :

ՅՈՒՆԻԱ
Հոս ներսը տանովիկինը դու ես :

Նէննէլէ

Ոչ : Եւ աշդիւ ասոր համար չեմ կրնար
արածադրել ինչ որ ինծի չի պատկանիր :

ՅՈՒՆԻԱ

Եթէ քեզմէ թումին ուզելու ըլլար :

Նէննէլէ

Ութ որ առաջ է որ իրեն տուի :

ՅՈՒՆԻԱ

Բաածս այդ է :

Նէննէլէ

Բայց թէ որ այսօր ըլլար ալ էկի տար :

Ուրիշներուն ակարութիւնը յանդիմանեցի :

Հիմա տկարը ես չեմ ուզեր ըլլալ :

ՅՈՒՆԻԱ

Միթէ կը կարծես որ նոյն իսկ թումին ժաղ-
րական չի գտնար քու բանած կերպերդ :

Նէննէլէ

Տեսայ որ համախահ էք : Իրեն խորհրդա-
կեցը եղած ես :

ՅՈՒՆԻԱ

Խորհուրդ տալու քիչ բան կայ : Ապաշնորհ
գործ մը յանձն առաւ և անոր կը գրաղի : Կը
տարակուսին :

Նէննէլէ

Ոչ : Չեմ հավանար թէ ինչու կը գգուշա-
նայ ինծի հետ զանուելու : Կարծես թէ ինծմէտ
բան մը կը ծածէի : Եթէ կ'աշխատի, իր
պարուքը կ'ընէ : Համոզուած եմ որ հոս ա-
մէն մարդ պէտք է խստիւ կատարէ ինչ որ
իրեն կ'ինայ :

ՅՈՒՆԻԱ

Եւ քեզի կ'ինայ ինծի դաստիարակուէիի
պաշտօն կատարել էք : Ութ օրէ ի վեր է
քունցիս չես զատուիր : Այդպէս պատուիրեց
մեր ամենուս տերը, զարն Մաքս :

Նէննէլէ

Ուրիշ ըսելիք ունիս ինծի :

ՅՈՒՆԻԱ

Ունիմ ըսելու որ եթէ պարոն Մաքսը քե-
զի համար ամէն կատարելութիւններու օրի-
նակն է, պէտք էիր հետը ամուսնանալ և
երկդիմութիւններու վերջ տալ :

Նէննէլէ

Եւ ասիէ զատ ուրիշ չունիս : Հայրօ ահա
վեր ելլալու վրայ է : Միւսքդ իրեն հասկցուք :

Կը մասաց սենեակը :

ՅՈՒՆԻԱ

Լիրը :

ՏԵՍԻԼ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ և ՅՈՒԼԻԱ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ձեռքը ծրաբով մը:
Քեզի համար բերի այս բանը:

ՅՈՒԼԻԱ

Ի՞նչ է:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Չեմ դիտեր:

ՅՈՒԼԻԱ

Ահ իմ ուրուանկարներս մնացրողը պի-
տի ըլլայ: Անոնք որ չի ծախուեցան:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Մախեցիր ասանցմէ:

Առաստեր քրծելու կ'ըլլայ:

ՅՈՒԼԻԱ կը խնայ խրսխս կ'ըլլայ:

Ի՞նչ հարցում: Ակումբին մէջ գնուելիք
պատկերներուն ցուցակին մէջն էի: Այդպէս
մի քաշեր կ'առեն:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Տուր ինծի մկրատը:

ՅՈՒԼԻԱ

Եւ հանգոյցը քակէ: Առասանը կրնայ
գործածութիւն:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Ի՞նչ ինայող տանտիկին:

Քակելու կ'ըլլայ:

ՅՈՒԼԻԱ

Նէնչէն է միայն որ դիտէ խնայողու-
թիւն ընկի:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Ահ: Գրոցը տանի առահութիւնը:

Կ'անեէ սոսովիկին քրսէն մկրատը և գը կարէ:
Փանի՞ հատ էին:

ՅՈՒԼԻԱ

Տասուերկուք:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ կը համբէ:

Երեք, վեց, ինը.... Ամէնքն ալ հոռ են:

ՅՈՒԼԻԱ

Անկարելի բան է:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Համբէ:

ՅՈՒԼԻԱ

Սիալ մը եղան պիտի ըլլայ: Ցուցակին
մէջն էի: Հեմէր ինծի ըստ վերստին զըր-
կեն առնեն պիտի: կը տեսնաւ:

Առուանկարներ գարանին քաս կը զնէ:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Եթէ կը կարծես թէ զիս վշտացնէ:

ՅՈՒԼԻԱ
Ահա անյաջողութեան մը առաջին երեսո-
թին ալ վրաս հաւատը գունիս:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Սակայն բնաւ ունեցած չեմ: Եւ չնորհա-
կալ կ'ըլլամ Ակնդութոյ որ արթւեասփզէր
մը չեմ:

ՅՈՒԼԻԱ

Ոչ այդպէս է: Այն ատեն զիտցած ըլլաս
որ պէտք է ձեռք առնեմ դարձեալ իմ իրա-
ւուկները ինծի հետ կ'ընկեր: Տանը վարչու-
թինը ինծի կը պատկանի:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Դարձեալ առնել: Միկան՝ մեծ բաներու
հաստիքարարը Անդրէսան էր որ հա-
շիւները ինծի հետ կ'ընկեր: և պատիկներու
զամար Լուսին էր որ նէնճէլէն կախում
ունէր:

ՅՈՒԼԻԱ

Վասն զի օրիորդ մը պէտք է սորվի....

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Հրամեր ես: Եւ սորիցաւ:

ՅՈՒԼԻԱ

Ուրեմն ենթարկուած պիտի ըլլամ նէն-
նէլէր:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Մէկու մըն ալ ենթարկուած չես: Ես են-
թարկուած եմ:

ՅՈՒԼԻԱ

Եթէ սկահակ մը ուրինի պէտք ունենամ,
Նէնճէլէն հրաման պիտի խնդրեմ:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Մարթային լուէ: Մինչեւ կիմա հրաման
խնդրեցիր:

ՅՈՒԼԻԱ

Ինչուան որ կը կարծեի և կրնայի կարծել
զիս օգտակար ուրիշ նամբաներով, գոհ, էի:
ինծի ինկած բաժինը կու տայի: Ֆէ:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Այս՛ այս՛:

ՅՈՒԼԻԱ

Այլ եթէ որին բանի շեմ ծառայեր, տես-
րարութիւն կ'ընեմ, ինչպէս կ'ըսես:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Ոչ կ'արգիլէ զեեզ որ մկարես:
ՅՈՒԼԻԱ
Հաւատը կ'առէ: Կ'ուրաքանչան եթէ չեն
զներ օրուանկարներու: Շատ շատ Աթամ
տեն, հոս արկզը, հոս հազութիրը, հազորց
զողոց մը և տարօ:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՏԵՐ ՊՂՋՄԻԼԵԱ : ՆՈՐ ՆԵՂՋԱԾԲԻՆՆԵՐ մի տաք
ինծի :

ՅՈՒԽԱՆԱ

Գու կի՞նդ եմ: Տանտիրուհի՞ն եմ:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

Խսկ ես... թշլ եմ:

ՅՈՒԽԱՆԱ

Պատճառ մը չէ՝ բնութեան կարգը վերժար
ընելու համար: Կը տեսնաս նշնչնելն ինչ
կ'ընեմ:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՄԵԿԴԻ թող նշնչնելն, աղնիւս, մէկդի
թող:

ՅՈՒԽԱՆԱ

Հարկաւ: Որովհետեւ կը գախցէ զքեզ,
որովհետեւ ձայնը կը բարձրացնէ: Բայց ես
ալ ձայն մը ունիմ:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՈՇ զիսեմ թէ ունիւս

ՅՈՒԽԱՆԱ

Եւ պիտի լէ օրինքդիկը:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

ինծի նայէ: Ալրգէն զլուխս վրաս չէ: Յոդ-
նած եմ, յոդնած, յոդնած: Հիւանդանամ
պիտի երեւ ինծի ուրիշ նեղութիւններ տաք:
Դու շն զիսեր, ոչ զիսեէ թէ երեք ամսէ
հատէ ինչ կենանք կը վարդէ: Ոչ ոք: Առ վար-
շոթիւնը: Հաշիւնները, դրամը, բայց, կ'ա-
զակմէ, տանը մէջ ամսանթիւններ չըլլան:

ՅՈՒԽԱՆԱ

ՈՇ եթէ պայմանը այդ է: Դու կ'ըսնէ
նշնչնելի:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

Այս: Ես կ'ըսնմ:

ՅՈՒԽԱՆԱ

Եւսք մը:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

Ողորմած Աստուածը կը բարձր ներշնչել մէ-
կուն զնելու այն քան...

ՅՈՒԽԱՆԱ

Նշնչնելէ:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

Գետք է երկաթը ծեծել քանի որ տաք է:
Գիշի տեսնաս թէ ինչ կարգ կանս կը դնամ
հոս ները: Եւ առանց կծիք ըլլալու:

ՅՈՒԽԱՆԱ

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՏԵՍԻԼ ԵՐՐԱՐԴ

Վերոյիշեալները և նկանելու:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Կանչեցիր: Մաքսիմոս եկաւ:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՆԵԽՆԵԼԵ

Կառախումբը իննին կը հասնի: Տառնը-
մէկ է:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՈՇ երէկուան և այս առաւտուան փոթո-
րիկով: Գուցէ լեռան վրայ ձիւնած ըլլայ:
Կորսնցուցած պիտի ըլլայ կառախումբը:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Կը հեռազրէր:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

Կամ իրեն գործերուն համար քաղքին
մէջ ըռնուած պիտի ըլլայ:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Ոչ, նախ կու զայ:

ՅՈՒԽԱՆԱ

Հոսրդ կ'ուզէր ըսել քեզի ...

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

Թող ինծի: ՄԵԿԴԻ կ'առնէ նշնչնելն:
Նշնչնելէ, մայրդ կը գափազի ասկէ եաքը
ինըը ընելու տանը վարչութիւնը:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Եւ դու իրեն կու տան:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

Օրինաւոր գափազ մըն է:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Իրաւ է: Շուշ մը ընելիք բան է: Ահա
հոս:

Կ'երթայ զեզ է սոտիկէ
որդիկիլ բանալու համար:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ կ'երթայ իրեն մօտ, կամացուկ:

Զի դժկամակին:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Ոչ:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ ի վ.

Խաղաղութեան համար:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Այս:

ՑՈՎՀԱՆՆԵՍ

Ժայտէ երեսիս, սիրելիս, ժայտէ:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Ինչպէս բարի ես:

ՑՈՎՀԱՆԱԿՄ Ի. Վ.

Եւ.... ուշ գիր նորէն:

ՆԵԽՆԵԼԵ

ՄԻ ԳԱԲԻՆՈՐ:

ՅՈՒԺԱՄՅԻ:

Հոս կայ վաթսունուիրեք ֆրանք և երեսուն
հարիւրեակ: Հոս ծախերու գիրը, և ա-
սանք մատակարարողներուն դրայիներն են:

ՑՈՎՀԱՆԱԿՄ

Կ'իմացնեմ ձեզի որ կիրակի օր երկուք-
նիդ ալ Շամունի կը տանիմ:

ՅՈՒԽԱԱ

Ժամանակն էր:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Ի՞նչ ընելու:

ՑՈՎՀԱՆԱԿՄ

Մաքսիմոսի հետ որոշուած բան է: Մաք-
սիմոս կիրակի օր իր երկաթուղիի առաջին
զծին բացման հանդէսը կը կատարէ: Յոդ-
նած եմ: Երկու օրուան զով ոգը ինձի աղէկ
կ'ընէ: Պէտք ունեմ:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Դու: Իսկ մենք:

ՅՈՒԽԱԱ

Սագի ձագերը կը տանին իրենց մայրերը
ջուր խմելու:

ՑՈՎՀԱՆԱԿՄ

Մինակ շեմ զուարձանար:

ՆԵԽՆԵԼԵ:

Մափեին համար մի մտածեր:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Այնչափիներ կ'երթան որ:

ՑՈՎՀԱՆԱԿՄ

Կծծի: Այս մախողին վրայ վասահացիր:
Ըսածս գիտեմ: Երբօք Մաքսիմոսը գայ: զեկէ
զինքը վարը աշխատանցու:

Կը սկսու երթաւ:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Լաւ:

ՑՈՎՀԱՆԱԿՄ Կ'ԵՐԹԱՅ:

ՏԵՍԻԼ ԶՈՐԾՈՐԴ

ՆԵԽՆԵԼԵ և ՅՈՒԽԱԱ:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Պիսի մոռնայի: Ասիկայ գզրոցին բանալին
է: Լաւ է որ գոյ պահես:

ՅՈՒԽԱԱ

Ի՞նչ ըսել կ'ուզես:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Անցեալ շաբաթ պակսեցաւ ինձի երեսուն
ֆրանդ: Երեք օր առաջ անդրադարձայ որ

ալ չունիմ այն ոսկիէ հիւսուածիկը որ ինձի
իրենէ հօրաքոյրս ընծայեր էր: Միկանէն ա-

պահովապէս բերի զանիկայ: Բայց հս ըլ-
լալնէս ետքը՝ ալ պէտք չէր եղած գործա-
ծելու ինձի: Ով գիտէ որչափ ատեն է որ

անձաւցացեր է: Երէկ չէ մէկալ օր կարգի
գրեր էի քանոյին գարակը, և, անդրադար-
ձաւու համար թէ արդեօք մէկը կը գովի:

ամէն բանին տեղը լաւ նշանակեր էի: Եւ
երէկ տեսայ որ պակսած էր լուսանկարներու
այն արձթէ շրջանակը: Կը յիշեմ:

ՑՈՎՀԱԱ

Կարծեմ այս: Տձեւ բան մը: Ես չէի
հաւներ:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Անով հանդերձ....

ՅՈՒԽԱԱ

Այն աժանկիկ ծառաներով:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Մարթան հաւատարիմ է:

ՅՈՒԽԱԱ

Շատ բաներ նոյն վայրկենին չեն գտնուիր
և յետոյ դուրս կ'ելլան:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Երէկ չէ մէկալ օր կրի իրեն տեղը:
Թեթեւակի հնդական: Քեզի բնաւ բան մը պակսած չէ:

ՅՈՒԽԱԱ

Ինչո՞ւ կը ժպտիս:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Կը հարցնեմ որ երբեք անդրադարձեր
են....

ՅՈՒԽԱԱ

Ո՛չ ով գիտէ որչափ բաներ: Բայց ես կը
վստահիմ ամէն բանին և ամենուն: Զիս տղայ
մը անգամ կրնայ խարել:

ՆԵԽՆԵԼԵ

Իրաւ:

ՏԵՍԻԼ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

Վերոյիշեալները, ՑՈՎՀԱՆԱԿՄ, Հելտըր Սորիւ:

ՑՈՎՀԱՆԱԿՄ

Յուլիա: Նայէ, հոն պարզ մը կայ որ
գեղի կը հարցնէ:

ՅՈՒՆԻՑ ՓԱՌԹԱԼԵՐ :

ՀԵՂՄԵՐ :

ՀԵԼՄԵՐ

ՆԵՐՊՈՋԱԲԻՆ ԿԵ ԽԵՆԴՐԵՄ անյարմար ժա-
մանի Համար :

ՅՈՒՆԻՑ ԱԽՆԱՐԵԿԻՎ ՅՈՒՆԻՑԱՆԵԱԾ :

Պարոն Ռուզանի՛ : Պատիւ կ'ընէք ինծի :

ՅՈՒՆԻՑ

Ի՞նչպէս : Զեռ . . . Ո՛չ . Յովհաննէս : —
ՀԵՂՄԵՐ ՍԵՐԻՆ, մեծ վարպետ մը :

ՀԵԼՄԵՐ

Պատիւ է ինծի :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ԵՆՈՒՐՀԱԿԱԼ և՛ :

ՅՈՒՆԻՑ ՆԵՀՆԷԼԷՒ :

ՀԵՂՄԵՐ ՍՊՐԻՒ :

ԱՌԱՎԱՀԻՆԻԱ աղջիկը : Գիտէք թէ բոլոր ու-
րուսներներու ինծի ետ դրկնցին :

ՀԵԼՄԵՐ

Ճեշտ ադոր համար կու գամ : Ո՞ր են . . .
ՅՈՒՆԻՑ

ԱՀԱՅԱՍԻԲԿ :

Կը տանի ՀԵՂՄԵՐ գարանին մաս :
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ կամացուկ ՆԵՀՆԷԼԷՒ :

Վարպետ ի՞նչ բանի :

ՆԵՀՆԱՆԵԼ է : Վ.

ՆԵՐՊԻՇ մըն է : Իրարու մէջ մէկդմէկ վար-
պետ կ'անուանեն :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ԱՄՐԷՆ ուրիշ անզամ եկած է :
ՆԵՀՆԱՆԵԼ

Տունը երբեք :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Կը հանիս դու :

ՆԵՀՆԱՆԵԼ

Ոչ :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

Ես ալ չէ

ՆԵՐԵցէք : Ես վար պիտի իջամ :
ՀԵԼՄԵՐ

Կ'աղալեմ, կ'աղալեմ :

ԿԵՐԲՐ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ :

Թրգմ. Հ. ԱՐԻՍՏԱՆԵՍ ՎԱՅՐԱՆՏԻՎԱԿԱ

ԵՐԱՐԱՐԵԿԻ

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

(Չար. տիս յէջ 226)

Մ Ա Ս Ն Բ

Իիր թագաւորը, — Զկայ Շէյբսփիրի Քրամ
մը յորում այն մեծազօր հանճարն աւելի
վխիմ բարձրութեանց պլայած ըլլայ, ուր
աւելի սրասուց յորումներ արթնցնէ . բայց
չկայ նաև նաալ մը յորում աւելի շոայլած
ըլլայ անհետին ու ծայրայեղը, Աւելի գի-
տութեամբ զուգակշունու համար զլսոփոկլ և
զնէյքսփիր՝ իրենց պարագայից վրայ պէտք
է ակնարի մը նետել, Հաւասար մեծութեամբ
հանճար մը կը փայլի երկուբին ալ վրայ՝
բայց մի և նոյն արեգակը մի և նոյն կեր-
պով շլուսաւորեր ծաղկափթիթ ընդպրածակ
մարգագետինն և անամպ երկինքն, և մժին
սպաննալից ծով մը ու մըրկակով երկինքը,
Սոփոկլէս ունինդիր ունէր ամրող ժողովուրդ
մը որ բնին վրայ կը փնտաէր իւր աստուա-
ծոց և զիցազանց պայծառ հանդէսներն,
ժողովուրդ մը յորում զեղեցին ճաշակը
այնչափ զարգացած էր՝ որ զոգցես իւր ա-
ռօրեայ կննցաղին մէկ մասը կը կազմէր:
Իսկ Անգլիացի հեղինակը կը խօսէր զրօսանք
բնաուելու դիմող խուռն և թիրեւս յափուռն
ամրուի մառջն որ՝ ընդհանրապէս խօսե-
լով ճաշակին կրթութեան նկատմամբ շատ
ստորագաս էր Հելլէն ազգին: Ալպարեն այս
հանդիսաւոսք Յանաստանի գեղածիծազ
երկինց տակ բնակիչներն չէին որոց օրն
ամրող հրասպարակաց վրայ կ'անցնէր իսթքե-
լով իմանաստափիրական նորը ինդրոց վրայ,
կամ սքանչանալով ի տես գեղեցիկ մարմնոց
կամ ունկնդելով ցերպողաց և պերճախօսից
պայցարներուն: Ականց շատը նաւաստիք
էին փոթորկին գէմ կոռուլու վարժած շա-
հավաճանու, աւատասութեան կամ պատե-
րազմի համար. իրենց միգամած երկնիքին
լոյն անզամ յափշտակիչ այլ ահարիս
հեղեղութենիք ունի, և ըստ այնմ մարդկային